

Poznań, dnia 9 marca 2015r.

WK-0912/ 5 /2014

Pan
Wojciech Ziętkowski
Burmistrz
Miasta i Gminy
Środa Wielkopolska

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113, z późn. zm.) informuję o wynikach problemowej kontroli gospodarki finansowej w Mieście i Gminie Środa Wielkopolska w zakresie zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego za okres od 01.01.2013r. do 30.06.2014r.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole podpisanym w dniu 14 stycznia 2015r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

1. Z przedłożonych do kontroli danych wynika, iż zadłużenie Miasta i Gminy Środa Wielkopolska wynosiło:
na koniec 2013 r. – 41.154.775,19 zł,
na koniec czerwca 2014 r. – 42.519.375,30 zł (planowane na koniec 2014 r. 48.599.539 zł).
Na kwotę długu w latach objętych kontrolą składały się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w tym zaciągniętych w 2013 roku 2 kredytów długoterminowych oraz 1 długoterminowego kredytu konsolidacyjnego, oraz udzielonych przez Miasto i Gminę Środa Wielkopolska poręczeń i gwarancji. Zaciągnięcie w latach 2013-2014 zobowiązań z tytułu kredytów nastąpiło z zachowaniem limitu zaciągania zobowiązań wskazanego w uchwale budżetowej (art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych). W związku z zamiarem zaciągnięcia kredytów organ wykonawczy każdorazowo zwracał się do RIO w Poznaniu o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu długoterminowego. Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w podejmowanych uchwałach w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego, wyrażał opinię pozytywną.
Zadłużenie Miasta i Gminy Środa Wielkopolska na koniec 2013r. wg danych ujętych w sprawozdaniach Miasta i Gminy stanowiło 41,07 % (41,0716 %) wykonanych dochodów gminy na koniec roku, a więc Miasto i Gmina w 2013r. zachowała ograniczenia określone w przepisach art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.), w związku z art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.).
2. Z ewidencji księgowej wynika, iż w 2013 roku Miasto i Gmina Środa Wielkopolska zapłaciła odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 1.635.267,29zł. Łączna kwota przypadających w danym roku spłat rat kredytów, pożyczek, wykupu obligacji na koniec 2013r. wraz z należnymi odsetkami stanowiła 8,53 % wykonanych dochodów Gminy na koniec 2013r., wobec czego zachowany został wskaźnik określony w

art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych, w związku z art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych.

Planowane na 2014 rok wielkości budżetowe, według stanu na 30 czerwca 2014r., zachowują relacje wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885, z późn. zm.).

W latach 2012 – 2014 planowane i wykonane (w 2014 roku wg stanu na 30 czerwca – planowane) dochody bieżące budżetu były wyższe od wydatków bieżących, a zatem spełniony był wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Suma zaciągniętych zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego z tytułu kredytów, pożyczek, udzielonych poręczeń i gwarancji w 2013 roku, a także w roku 2014 (do 30 czerwca 2014r.) nie przekroczyła kwot określonych w uchwałach budżetowych ze zmianami (art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).

W latach 2013-2014 (do końca czerwca 2014r.) Miasto i Gmina Środa Wielkopolska nie emitowała papierów wartościowych i obligacji, jak również nie zaciągała kredytów w walucie obcej.

3. W wyniku kontroli stwierdzono, iż Miasto i Gmina Środa Wielkopolska w latach objętych kontrolą sporządzała sprawozdania zbiorcze Rb-Z, które obejmowały wszystkie dane ze sprawozdań jednostkowych jednostek jej podległych i własnego sprawozdania jednostkowego. W sprawozdaniach tych wykazano prawidłowe dane w zakresie zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz udzielonych poręczeń i gwarancji.

4. W 2013r. Miasto i Gmina Środa Wlkp. zaciągnęła jeden kredyt konsolidacyjny w celu spłaty zadłużenia z tytułu kredytów zaciągniętych w innych bankach. W dniu 23.09.2013r. Burmistrz, działając w imieniu Gminy Środa Wlkp. przy kontrasygnacie Skarbnika zawarł umowę Nr 871/2013/00000622/00 o konsolidacyjny kredyt długoterminowy z ING Bankiem Śląskim S.A. na okres 15 lat od 27.09.2013r. do 26.09.2028r. na sfinansowanie spłaty wcześniej zaciągniętych 12 kredytów (w 6 bankach: ING Bank Śląski S.A., BOŚ SA, PKO BP SA, PKO SA, BGŻ SA, BGK). Kwota kredytu wynosiła 39.771.061,69 zł. Spłata kredytu następuje od 28.02.2014r. zgodnie z określonym w umowie harmonogramem spłat do 26.09.2028r., odsetki od kredytu podlegają spłacie z dołu terminie do 15 dnia każdego miesiąca. Zgodnie z umową kredyt oprocentowany jest według zmiennej stawki zależnej od stawki bazowej, którą jest WIBOR 3M, powiększonej o marżę w wysokości 1,08 punktów procentowych w stosunku rocznym. Wyboru banku udzielającego kredytu dokonano po przeprowadzeniu - na podstawie ustawy z dnia 29.01.2004r. Prawo zamówień publicznych - postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (Nr IiZ.271.18.2013). Kontrola przedłożonej dokumentacji ww. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie wykazała nieprawidłowości.
W 2014r., zgodnie z harmonogramem spłat z dnia 23.09.2013r. przypadła do spłaty kwota 2.130.000,00zł. Do dnia 31.06.2014r. dokonano spłaty 3 rat kredytu w łącznej kwocie 1.597.500 zł oraz zapłacono odsetki w kwocie 739.427,73 zł.

Zaciągnięcie kredytu konsolidacyjnego nastąpiło po podjęciu przez Radę Miejską w Środzie Wielkopolskiej Uchwały Nr XL/671/2013 z dnia 16 lipca 2013r. w sprawie zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego w 2013 roku, w której Rada postanowiła zaciągnąć kredyt konsolidacyjny na sfinansowanie spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów do

wysokości 39.771.061,69 zł. Z postanowień tej uchwały wynika, że kredyt zostanie zaciągnięty w banku wybranym w trybie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Kwota kredytu zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań zaciągniętych w następujących bankach: ING Bank Śląski S.A., BOŚ SA, PKO BP SA, PKO SA, BGŻ SA, BGK. Kredyt zostanie spłacony z dochodów własnych gminy. Zabezpieczeniem kredytu będzie weksel in blanco. W uzasadnieniu do uchwały Rady Miejskiej wskazano, że zaciągnięcie kredytu w kwocie 39.771.061,69 zł pozwoli na spłatę całego zadłużenia z tytułu dotychczas zaciągniętych przez Gminę kredytów. Proces ten ma na celu przemodelowanie zobowiązań kredytowych poprzez rozłożenie w czasie przypadających do spłaty rat kredytowych. W uzasadnieniu powołano również uchwałę Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 10 czerwca 2011r. w sprawie kredytów konsolidacyjnych podając, że: *„Kredyt ten nie jest przychodem ani rozchodem. Jest operacją pozabilansową na długi polegającą na zmianie wcześniej zaciągniętych kredytów na jeden korzystniej rozłożony w czasie. W związku z tym nie znajduje odzwierciedlenia w budżecie na 2013 rok, jak również w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2013 – 2033. Kredyt konsolidacyjny nie obciąża rachunku Gminy Środa Wielkopolska.”.*

W związku z zamiarem zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego organ wykonawczy zwrócił się do RIO w Poznaniu o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu, stosownie do postanowień art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Uchwałą Nr SO-0950/61/16/2013 z dnia 20 września 2013r. w sprawie wydania na wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Środa Wielkopolska opinii o możliwości spłaty długoterminowego kredytu konsolidacyjnego Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wydał opinię pozytywną. W uzasadnieniu uchwały Skład Orzekający wskazał, że zaciągnięty kredyt nie zwiększy długu Gminy na koniec 2013r. Zaciągany kredyt konsolidacyjny nie znajduje odzwierciedlenia po stronie przychodów oraz rozchodów w budżecie 2013r.

Oceniając możliwość spłaty wnioskowanego kredytu konsolidacyjnego Skład Orzekający zapoznał się z przedłożonym sprawozdaniem Rb-Z za IV kwartał 2012 roku i ustalił, że na dzień 31 grudnia 2012r. Miasto i Gmina posiadała do spłaty zobowiązania w wysokości 37.527.832,18 zł. Po zaciągnięciu zaplanowanych w budżecie roku 2013 przychodów w kwocie 15.252.520 zł oraz dokonaniu spłat kredytów i pożyczek w wysokości 9.501.334 zł oraz długu wynikającego z zawartych umów (zgodnie z WPF) zadłużenie Gminy po przeprowadzonej konsolidacji zadłużenia wynosić będzie na dzień 31.12.2013r. 42.783.353,18 zł, co stanowiło 43,38% planowanych na 2013r. dochodów., a więc nie przekroczy 60%, spełnia to wymóg art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, który to przepis ma zastosowanie na podstawie art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych.

Z ewidencji księgowej wynika, iż w 2013 roku Miasto i Gmina Środa Wielkopolska zapłaciła odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 1.635.267,29 zł. Łączna kwota przypadających w danym roku spłat rat kredytów, pożyczek, wykupu obligacji na koniec 2013r. wraz z należnymi odsetkami stanowiła 8,53 % wykonanych dochodów Gminy na koniec 2013r., wobec czego zachowany został wskaźnik określony w art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych, w związku z art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych(Dz. U. Nr 157 poz. 1241 ze zm.).

Planowane na 2014 rok wielkości budżetowe, według stanu na 30 czerwca 2014r., zapewniają zachowanie wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885, z późn. zm.). Po zmianach Wieloletniej Prognozy Finansowej według stanu na 30 czerwca 2014r. wskaźnik, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych kształtował się następująco:

Rok	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok - poz. 9.4 WPF	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) - poz. 9.6 WPF	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) - poz. 9.6.1 WPF
2014	3,86%	7,53%	7,62%
2015	6,50%	9,92%	10,01%
2016	8,12%	12,06%	12,16%
2017	8,35%	12,84%	12,84%
2018	6,23%	13,46%	13,46%
2019	6,97%	12,81%	12,81%
2020	6,47%	12,16%	12,16%
2021	5,83%	11,59%	11,59%
2022	5,84%	10,34%	10,34%
2023	4,77%	9,76%	9,76%
2024	4,65%	9,07%	9,07%
2025	3,96%	10,27%	10,27%
2026	2,93%	11,30%	11,30%
2027	2,83%	11,71%	11,71%
2028	1,73%	11,56%	11,56%
2029	2,51%	11,71%	11,71%
2030	0,12%	11,91%	11,91%
2031	0,12%	11,93%	11,93%
2032	0,11%	11,02%	11,02%
2033	0,11%	9,96%	9,96%
2034	0,03%	8,74%	8,74%

5. W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:

- 1) W zakresie prowadzonych w 2013r. i 2014r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono, że ewidencję kredytów krótkoterminowych zaciągniętych w rachunku bieżącym (debet w rachunku) w 2013 i 2014 roku prowadzono dodatkowo na kontach 134-49 „Kredyty bankowe” w korespondencji z kontem 140-02 „Środki

pieniężne w drodze” podczas, gdy kredyt w rachunku bieżącym winien stanowić jedynie saldo Ma konta 133 „Rachunek budżetu”.

Powyższe naruszało zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 oraz Dz. U. z 2013r. poz. 289).

- 2) Kontrola terminowości regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wykazała naruszenie postanowień zawartych umów oraz przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, a mianowicie stwierdzono 6 przypadków spłaty rat kapitałowych po terminach wynikających z zawartych umów (w tym 2 raty umów kredytowych oraz 4 raty umów pożyczek). Powyższe dotyczyło:
- a) umowy pożyczki Nr 210/U/400/368/2012 – według stanu konta 260-06 na dzień 01.01.2014r. kwota pożyczki pozostała do spłaty wynosiła 459.014,00 zł, spłaty rat pożyczki dokonano w dniu 04.02.2014r. w wysokości 15.500 zł podczas, gdy termin płatności raty pożyczki ustalono do 20.01.2014r. Od rat zapłaconych po terminie naliczono odsetki za zwłokę w zapłacie w wysokości 64,00 zł,
 - b) umowy pożyczki Nr 231/U/400/56/2011 – według stanu konta 260-05 na dzień 01.01.2014r. kwota pożyczki pozostała do spłaty wynosiła 274.699,45zł, spłaty rat pożyczki dokonano w dniu 04.02.2014r. w wysokości 20.948 zł podczas, gdy termin płatności raty pożyczki ustalono do 31.01.2014r. Od raty zapłaconej po terminie naliczono odsetki za zwłokę w zapłacie w wysokości 23 zł,
 - c) umowy pożyczki Nr 145/U/400/339/2010 – według stanu konta 260-04 na dzień 01.01.2013r. kwota pożyczki pozostała do spłaty wynosiła 750.000,00zł, spłaty rat pożyczki dokonano:
 - a) w dniu 28.03.2013r. w wysokości 25.000 zł podczas, gdy termin płatności raty pożyczki ustalono do 20.03.2013r.
 - b) w dniu 24.09.2013r. w wysokości 25.000 zł podczas, gdy termin płatności raty pożyczki ustalono do 20.09.2013r
 Od rat zapłaconych po terminie naliczono odsetki za zwłokę w zapłacie w łącznej wysokości 90 zł,
 - d) umowy kredytu Nr 02/07/2010/1056/F/INW/EFD („Przebudowa drogi Pętkowo”) – ratę w kwocie 15.000 zł zapłacono w dniu 28.03.2013r. podczas, gdy termin płatności raty kredytu ustalono do 20.03.2013r. Od nieterminowej spłaty raty kredytu nie naliczono odsetek za zwłokę w zapłacie,
 - e) umowy kredytu Nr 682/2009/00002362/00 („Budowa boiska do hokeja”) – ratę w kwocie 29.957,00 zł zapłacono w dniu 04.06.2013r. podczas, gdy termin płatności raty kredytu ustalono do dnia 30.05.2013r. Od nieterminowej spłaty raty kredytu nie naliczono odsetek za zwłokę w zapłacie.

6. Z ustaleń kontroli wynika również, że w dniu 16 stycznia 2014 roku Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej podjęła uchwały (Nr XLVI/775/2014 w sprawie zgody na podwyższenie kapitału zakładowego spółki Gminy Środa Wielkopolska działającej pod firmą „Środa XXI” Sp. z o.o poprzez wniesienie wkładu pieniężnego oraz Nr XLVI/776/2014 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie udziałów spółki „Środa XXI” Sp. z o.o), na podstawie których wyraziła zgodę na wszczęcie przez Gminę Środa Wielkopolska procedury, której celem miało być pozyskanie środków finansowych od zewnętrznego Inwestora na realizację następujących inwestycji komunalnych:

- budowa nowej siedziby komunalnej spółki Usługi Komunalne Sp. z o.o. w Środzie Wielkopolskiej,
- przebudowa stadionu miejskiego,
- budowa kompleksu mieszkań komunalnych,
- budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 3 w Środzie Wielkopolskiej,
- budowa nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Wielkopolskiej.

Zaproponowany i przyjęty przez Gminę Środa mechanizm pozyskania środków finansowych zwany „buy – sell back” zakładał objęcie przez zewnętrznego Inwestora maksymalnie 24.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł w łącznej wysokości 12.000.000 zł w gminnej spółce „Środa XXI” spółka z o. o. z siedzibą w Środzie Wielkopolskiej ul. Daszyńskiego 5, 63 – 000 Środa Wielkopolska, w której Gmina posiada 100% udziałów. Inwestor obejmując udziały w gminnej spółce stałby się jej udziałowcem - współwłaścicielem. Następnie po przeprowadzeniu stosownych procedur w Krajowym Rejestrze Sądowym (rejestracji podwyższonego kapitału), Gmina Środa miała zawrzeć z Inwestorem umowę, na mocy której jednostka samorządu terytorialnego z powrotem stałaby się 100 % właścicielem spółki Środa XXI z tym zastrzeżeniem, że spłata za wykupione od Inwestora udziały rozłożona zostałaby na okres 15 lat, z dwuletnim okresem karencji. Dzięki takiej operacji gminna spółka pozyskałaby środki finansowe, w ramach których możliwe byłoby wykonanie inwestycji o charakterze priorytetowym dla Gminy, które ze względu na niewystarczające nakłady, od dłuższego czasu nie mogą zostać zrealizowane ze środków własnych pochodzących z budżetu Gminy. Atutem powyższego mechanizmu jest to, że niniejsze zobowiązanie Gminy w budżecie kwalifikowane byłoby jako wydatek majątkowy, a nie stricte jako kategoria zobowiązań. Tym samym wskaźniki finansowe Gminy pozostałyby niezmienione. Mechanizm „buy – sell back” oparty zostałby na dwóch modelach umów: umowie inwestycyjnej oraz umowie sprzedaży.

Burmistrz Miasta Środa Wielkopolska ustalił, że wyłonienie Inwestora, który byłby dla Gminy partnerem w omawianym mechanizmie nastąpi w trybie negocjacji na podstawie publicznego zaproszenia, a za ich przeprowadzenie odpowiedzialny będzie specjalnie utworzony Zespół ds. Negocjacji. W związku z powyższym 20 marca 2014 roku Burmistrz wydał Zarządzenie Nr 40/2014 w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia negocjacji w przedmiocie objęcia przez Inwestora nowych udziałów Spółki Środa XXI Spółka z o.o na podstawie publicznego zaproszenia. Do niniejszego zarządzenia załączony został Regulamin prowadzenia negocjacji. Ponadto tego samego dnia Burmistrz wydał Zarządzenie nr 41/2014, na podstawie którego powołał 6- osobowy Zespół ds. Negocjacji w osobach: Naczelnika Biura Obsługi Burmistrza w Urzędzie Miejskim jako Przewodniczącego Zespołu, Skarbnika Miasta jako Zastępcy Przewodniczącego Zespołu, Podinspektora w Biurze Obsługi Burmistrza jako Sekretarza Zespołu. Członkami Zespołu byli również Prezes Spółki Środa XXI Sp.z o.o., Sekretarz Miasta oraz Radca prawny.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 40/2014 negocjacje zostały ogłoszone publicznym zaproszeniem do negocjacji, które ukazało się w ogólnopolskim dzienniku – Dziennik Gazeta Prawna w dniu 24 marca 2014 roku. Zaproszenie ukazało się również w prasie lokalnej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Środa. Termin składania odpowiedzi na zaproszenie wyznaczony został do dnia 25 kwietnia 2014r. W międzyczasie jeden z podmiotów chcący wziąć udział w negocjacjach – M.W. Trade S.A. złożył wniosek o wydłużenie terminu składania odpowiedzi na zaproszenie. Zespół postanowił przychylić się do wniosku potencjalnego Inwestora i podjął decyzję o wydłużeniu terminu składania odpowiedzi w publicznym zaproszeniu do negocjacji do dnia 9 maja 2014 roku do godziny 12:00. Niniejsza informacja ukazała się w ogólnopolskim dzienniku – Dziennik Gazeta Prawna w dniu 28 kwietnia 2014 roku. Ostatecznie odpowiedź na publiczne zaproszenie do negocjacji złożyły następujące podmioty:

- Remedis SA, ul. Petera Mansfelda 4, 60-855 Poznań,
- Dekada Inwestycje Sp. z o.o., ul. Skrzatów 8, Julianów 05- 500 Piaseczno,
- Magellan S.A., Al. J. Piłsudskiego 76, 90-330 Łódź.

Analiza złożonych odpowiedzi wykazała, że każda z nich zawierała braki formalne. W związku z powyższym Zespół wezwał Potencjalnych Inwestorów do uzupełnienia swoich odpowiedzi. Wszystkie odpowiedzi zostały uzupełnione w wymaganym terminie. Następnie, zgodnie z Regulaminem prowadzenia negocjacji Zespół postanowił zaprosić do dalszych negocjacji wszystkich Potencjalnych Inwestorów.

Kolejny etap negocjacji, do którego zaproszeni zostali Potencjalni Inwestorzy polegał na analizie złożonych odpowiedzi. Spotkania z Potencjalnymi Inwestorami przeprowadzone zostały w dniach 05 – 06 czerwca 2014 roku. Najpierw z przedstawicielami spółki Dekada Inwestycje Sp. z o.o. (05 czerwca 2014r.), a następnie z przedstawicielami Spółki Remedis SA i Magellan S.A. Przedmiotem spotkań była szczegółowa analiza przygotowanych przez Potencjalnych Inwestorów projektów umów, na których miałby zostać oparty mechanizm transakcji buy – sell back. W toku prowadzonych negocjacji pojawiły się wątpliwości co do kwestii, czy proponowane przez Potencjalnych Inwestorów rozwiązania, zawarte w prezentowanych przez nich projektach umów są zgodne z postanowieniami ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013r. poz. 403 ze zm.) .

Członkowie Zespołu swoje wątpliwości argumentowali tym, że płatność za udziały w Spółce Środa XXI, które Gmina zakupi od Inwestora będzie rozłożona w przestrzeni czasowej (okres 15 lat) - do transakcji dojdzie więc jednorazowo, a płatność zostanie rozłożona w czasie. Z ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wynika, że płatność za udziały winna nastąpić w ciągu kolejnych 30 dni, tak aby uniknąć naliczenia ustawowych odsetek. Członkowie Zespołu pytali więc, czy transakcja do której zamierza przystąpić Gmina Środa Wielkopolska jest wyłączona spod regulacji przywołanej ustawy. W toku rozmów prowadzonych z Potencjalnymi Inwestorami żaden z nich nie potrafił udzielić jednoznacznej odpowiedzi na niniejsze wątpliwości. Jeden z Potencjalnych Inwestorów wskazywał, że jest w posiadaniu stosownej opinii prawnej wskazującej na to, że niniejsza transakcja jest wyłączona spod przedmiotowej ustawy. Niemniej jednak opinia prawna w tej sprawie nigdy nie trafiła do Zespołu ds. Negocjacji. Ponadto Skarbnik Miasta miała wątpliwości co do tego, czy proponowane przez Potencjalnych Inwestorów regulacje nie będą wiązały się z tym, że zobowiązanie Gminy powstałe w „buy – sell back” zaliczone zostanie do kategorii długu.

Z postępowania na własny wniosek wycofała się firma Remedis SA. W dalszych negocjacjach uczestniczyły dwie firmy: Dekada Inwestycje Sp. z o.o. oraz Magelan S.A. Pierwsza z nich – Dekada Inwestycje Sp. z o.o. złożyła korzystniejszą dla Gminy ofertę cenową, natomiast druga (Magelan S.A.) zaproponowała korzystniejszą konstrukcję prawną. Niemniej jednak prace Zespołu ds. Negocjacji zostały zawieszono ze względu na brak jednoznacznej odpowiedzi, czy mechanizm buy – sell back, w którym zamierza uczestniczyć Gmina jest wyłączony spod regulacji ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zespół zlecił opracowanie stosownej opinii prawnej w tej sprawie Radcy prawnemu, będącemu członkiem Zespołu (od samego początku Radca prawny uczestniczący w negocjacjach stał na stanowisku, że mechanizm buy – sell back w modelu średzkim podlega przepisom przywołanej ustawy).

Z protokołu Nr 12/2014 z dnia 27 listopada 2014r. Zespołu ds. Negocjacji powołanego zarządzeniem Burmistrza Nr 41/2014 z dnia 20 marca 2014r. wynika, że Zespół po zapoznaniu się z opinią Radcy prawnego, będącego członkiem Zespołu ds. Negocjacji postanowił na podstawie § 12 ust. 1 pkt. 2 Regulaminu prowadzenia negocjacji, stanowiącego załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 40/2014 Burmistrza z dnia 20 marca 2014r. zakończyć prowadzone negocjacje poprzez ich odwołanie bez podania przyczyny oraz poinformować o tym fakcie Potencjalnych Inwestorów.

Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli przez Burmistrza i Skarbnika wynika, że:

„(...)W chwili obecnej prowadzone przez Gminę postępowanie negocjacyjne stało się bezprzedmiotowe. Wynika to z faktu, że Gmina we własnym zakresie ogłosiła i rozstrzygnęła już przetarg na budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 3. Gmina zobowiązana więc była do zabezpieczenia środków na tę inwestycję w budżecie Gminy oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej. Pod znakiem zapytania znajduje się też realizacja kilku innych inwestycji wskazanych na wstępie. Toteż już dzisiaj wiadomo, że Gmina nie będzie potrzebowała 12 mln zł, które miały być przedmiotem mechanizmu buy – sell back. Zespół ds. Negocjacji prowadzący przedmiotowe postępowanie stoi więc na stanowisku, że w związku z wątpliwościami prawnymi, a także wyczerpaniem zapotrzebowania na formułę buy – sell back, negocjacje winny zostać odwołane bez podania przyczyny. Wniosek o takiej treści w najbliższym czasie zostanie zarekomendowany Burmistrzowi Miasta Środa Wielkopolska.

W związku z prowadzonym postępowaniem Gmina poniosła wydatki na publikację ogłoszenia w Gazecie Prawnej o publicznym zaproszeniu do negocjacji na kwotę 9.126,60 złotych (...).

Do czasu zakończenia kontroli Gmina Środa Wielkopolska ani Spółka Środa XXI sp.z o.o. nie zawarła żadnych umów oraz nie powzięła żadnych zobowiązań w związku z mechanizmem finansowania w oparciu o model buy – sell back.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Miasta i Gminy, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego,

jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013r. poz. 289), w szczególności przestrzegać zasad ewidencji kredytów i pożyczek określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia - kredyt w rachunku bieżącym winien stanowić jedynie saldo Ma konta 133 „Rachunek budżetu”.

2. Przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy przestrzegać zasad określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885 ze zm.), a mianowicie wydatków dokonywać w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zobowiązania wynikające z umów kredytowych i pożyczkowych regulować w terminach wynikających z tych umów.
3. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885 ze zm.), a w szczególności dokonywać analizy zakładanych wielkości budżetowych pod kątem możliwości finansowych Gminy. Monitorować poziom zadłużenia Gminy, czy spełnia on obowiązujące przepisy wynikające z ustawy w zakresie wskaźników zadłużenia.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej

PREZES IZBY
Grażyna Wróblewska

